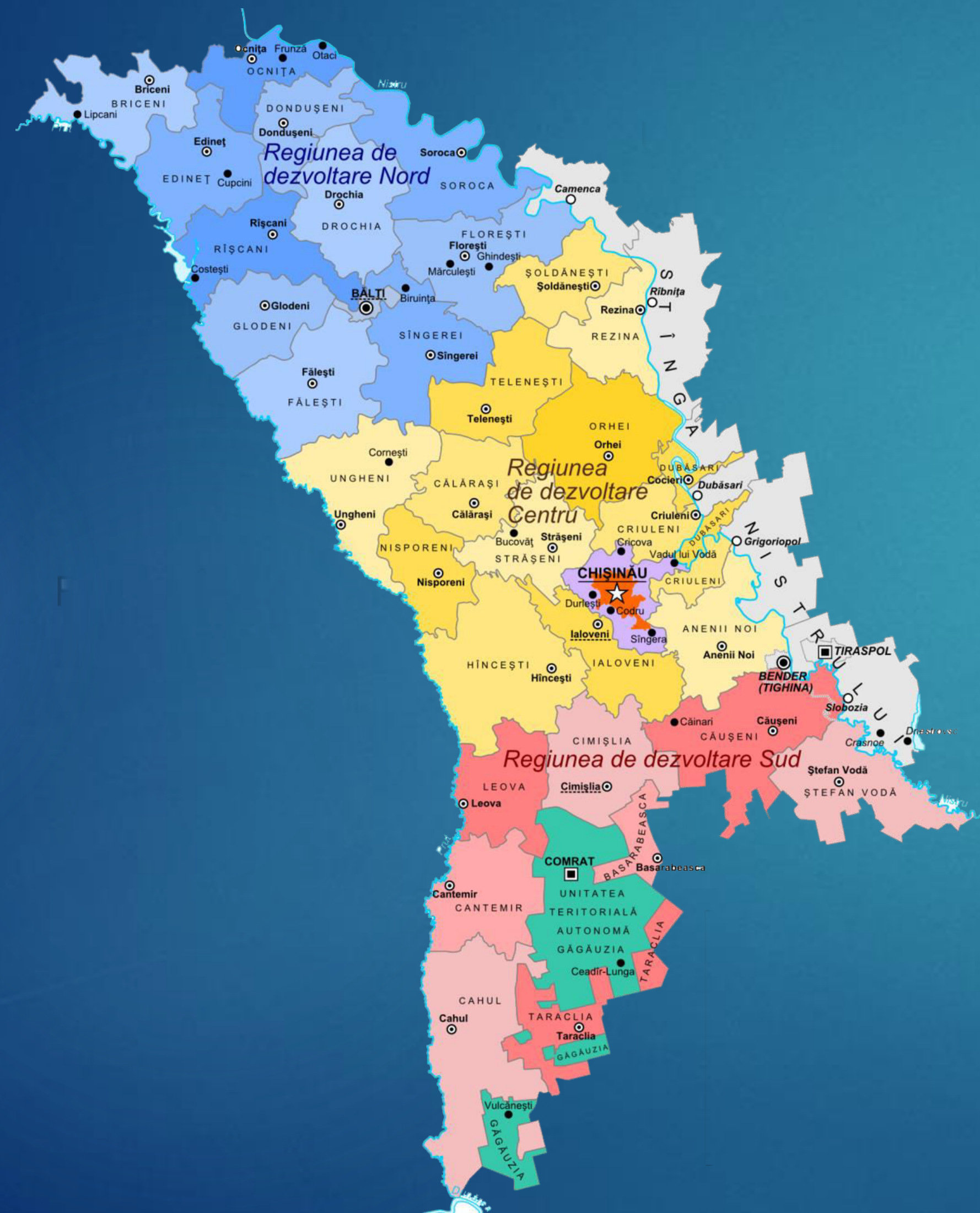

Ministerul Economiei și Infrastructurii

DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE AFACERI ÎN REGIUNI

Vasile VULPE, Șef al Direcției politici
economice și mediul de afaceri

Cuprins:

- ▶ Analiza indicatorilor macroeconomici in Regiunile de dezvoltare
- ▶ Platformele industriale – instrumente eficiente de atragere a investitiilor in regiuni
- ▶ Infrastructura de afaceri destinată dezvoltării Regiunilor
- ▶ Programele de suport întru dezvoltarea afacerilor in Regiuni

Dezvoltarea economică regională la nivel global, european și național

- Obiectivele de dezvoltare durabilă ONU
- Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă
- **Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană**
- Strategia Națională de dezvoltare regională pentru anii 2016-2020
- Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2030”
- **Strategia pentru o economie incluzivă, durabilă și digitală până în anul 2030**

Strategia pentru o economie incluzivă, durabilă și digitală până în anul 2030

4 ținte de intervenție de politici (punerea în valoare a capitalului uman; eliminarea constrângerilor; transformarea provocărilor; creșterea economică mai accelerată)

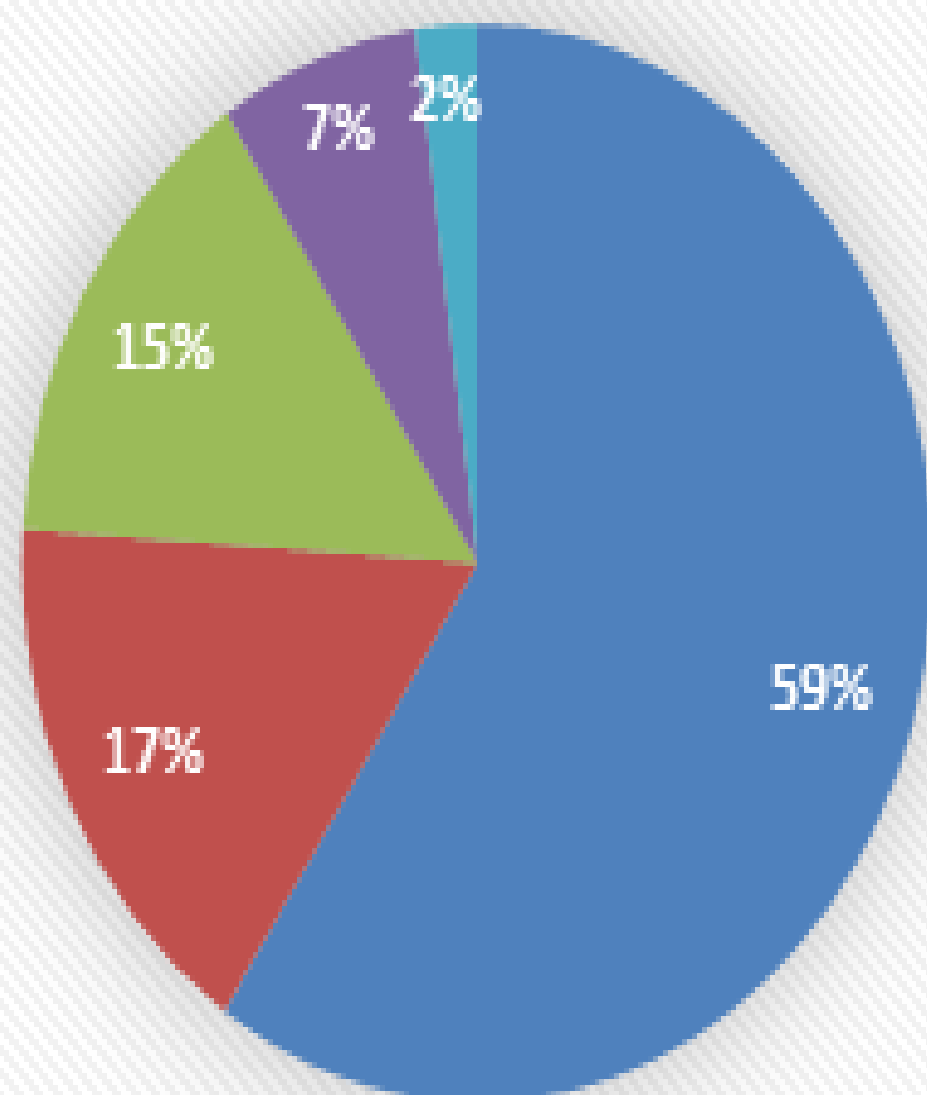
7 Obiective strategice priorități de dezvoltare

- Oportunități economice extinse și diversificate pentru IMM-uri;
- Întreprinderi productive, inovative și competitive;
- Mai multe locuri de muncă sigure și bine plătite;
- Creștere economică cu amprentă ecologică redusă;
- Infrastructură fizică, utilități publice și condiții de trai mai bune și mai accesibile pentru toți;
- Reziliență sporită la vulnerabilitățile critice;
- Capacități instituționale sporite.

14 Programe de politici publice (promovarea activității antreprenoriale și sporirea competitivității; specializare economică inteligentă; tranziție digitală; atragere a investițiilor; dezvoltare a turismului; în domeniul energiei și mediului; dezvoltare regională durabilă; domeniul construcțiilor; etc.)

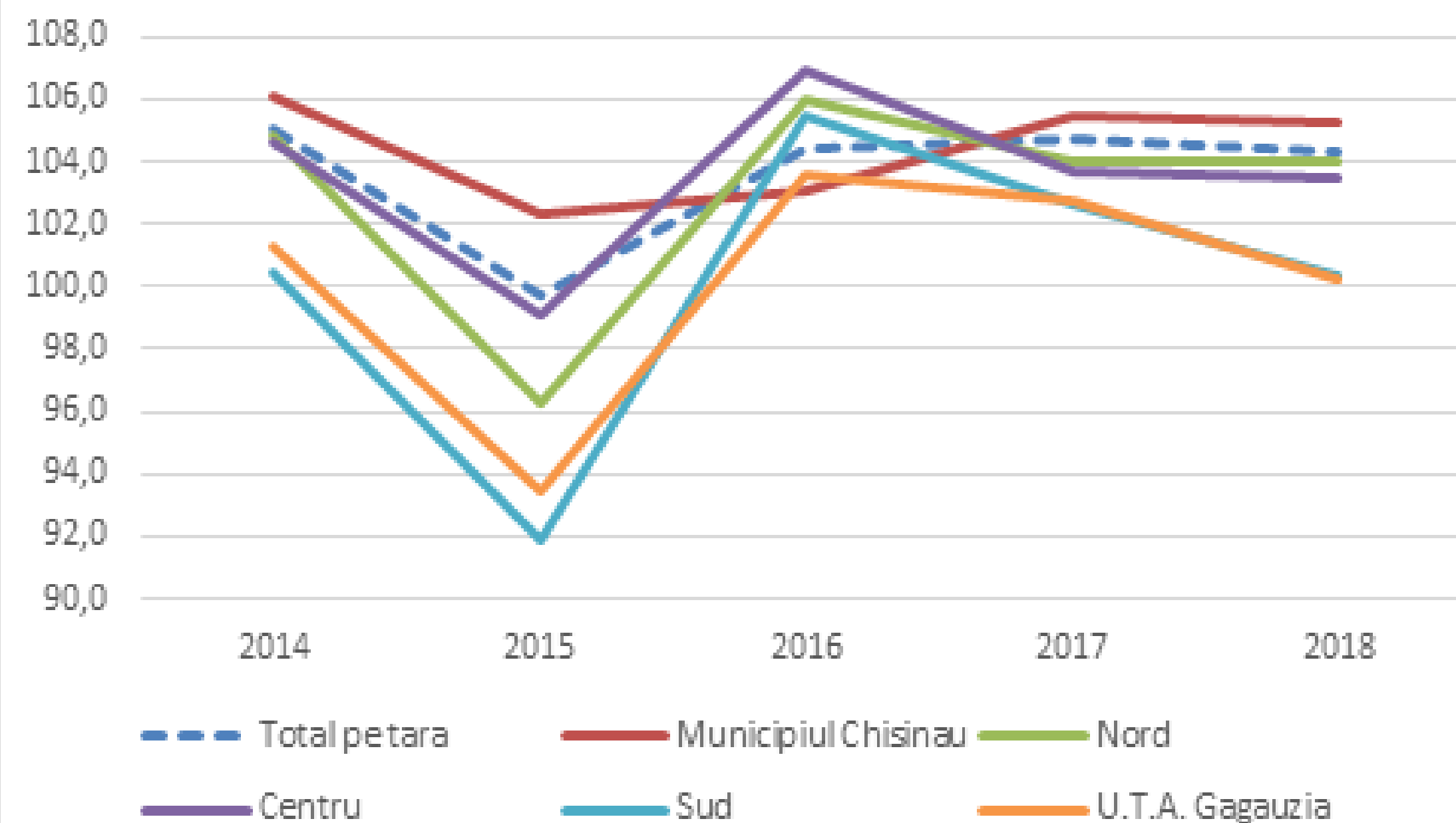
Situația economică per Regiunile de dezvoltare

Structura PIB pe regiuni (%), anul 2018

■ Municipiul Chisinau ■ Nord ■ Centru ■ Sud ■ U.T.A. Gagauzia

Evoluția PIB pe regiuni (în % față de anul precedent)

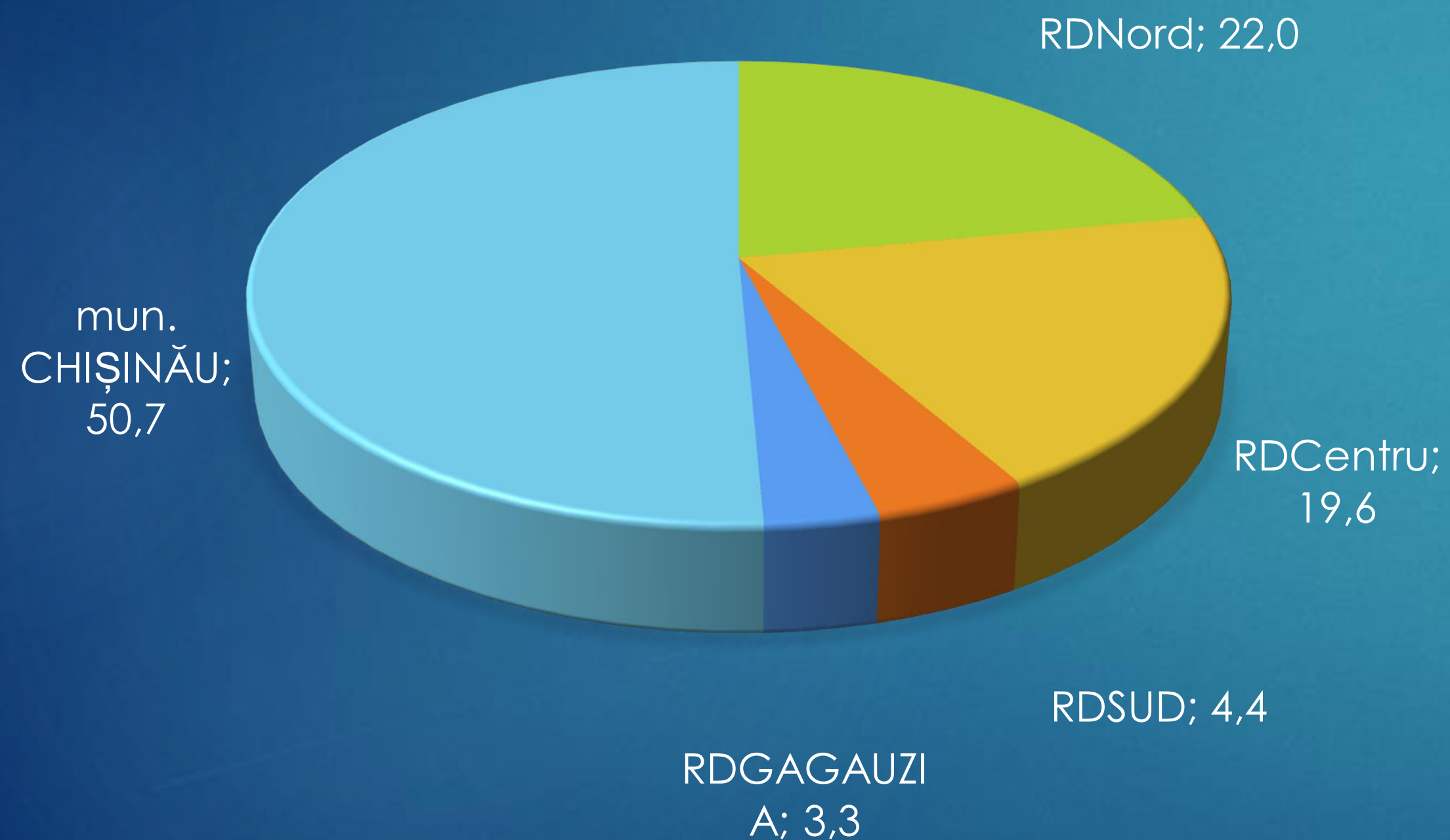

Situația economică per Regiunile de dezvoltare

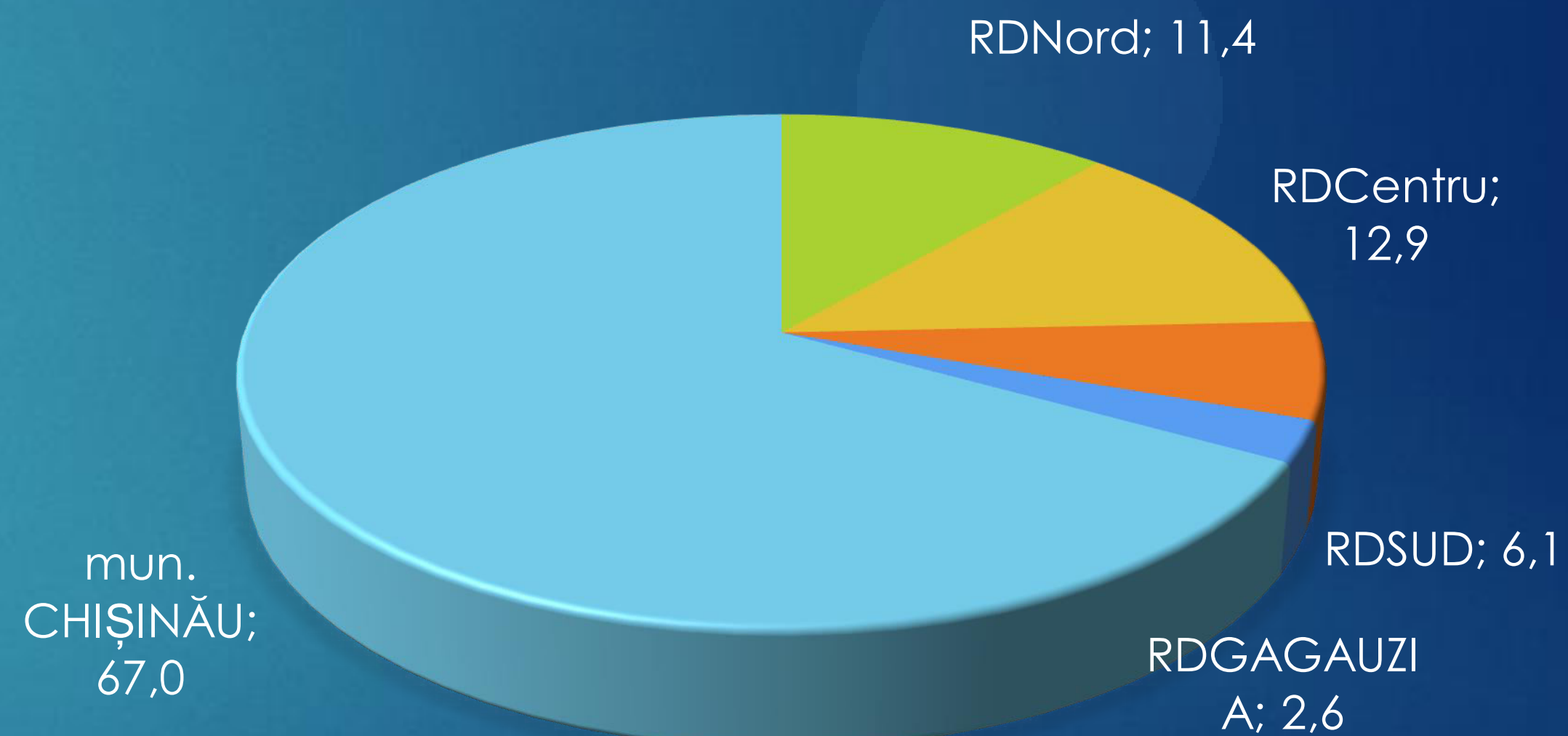
Valoarea producție industriale fabricate
total pe țară – **59333,1 mil lei**

Investiții în active imobilizate total pe
țară – **31253,2 mil lei**

PONDEREA REGIUNILOR
ÎN TOTAL PRODUCȚIE INDUSTRIALĂ FABRICATĂ, %

PONDEREA REGIUNILOR
ÎN TOTAL INVESTIȚII ÎN ACTIVE IMOBILIZATE, %

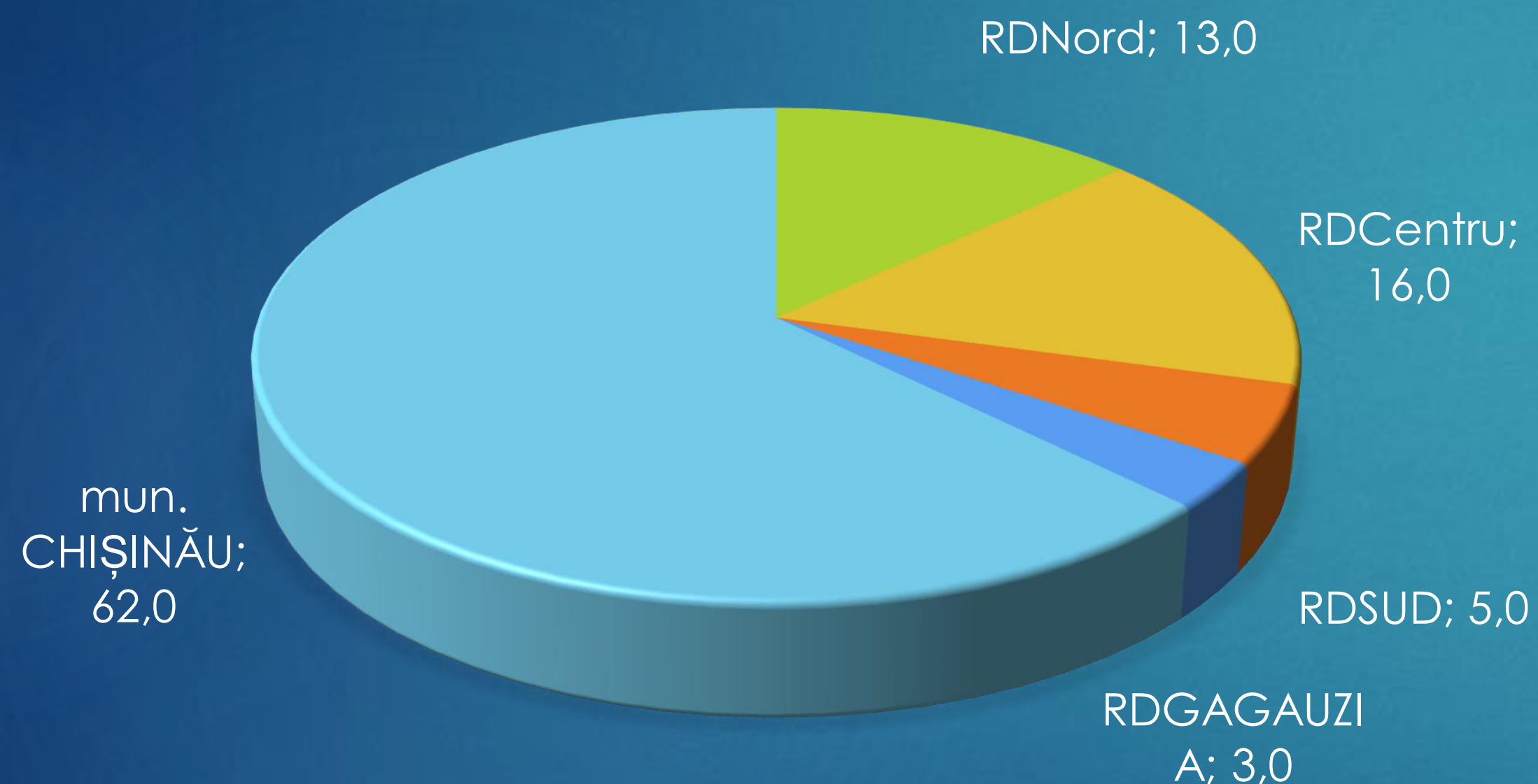

Situația economică per Regiunile de dezvoltare

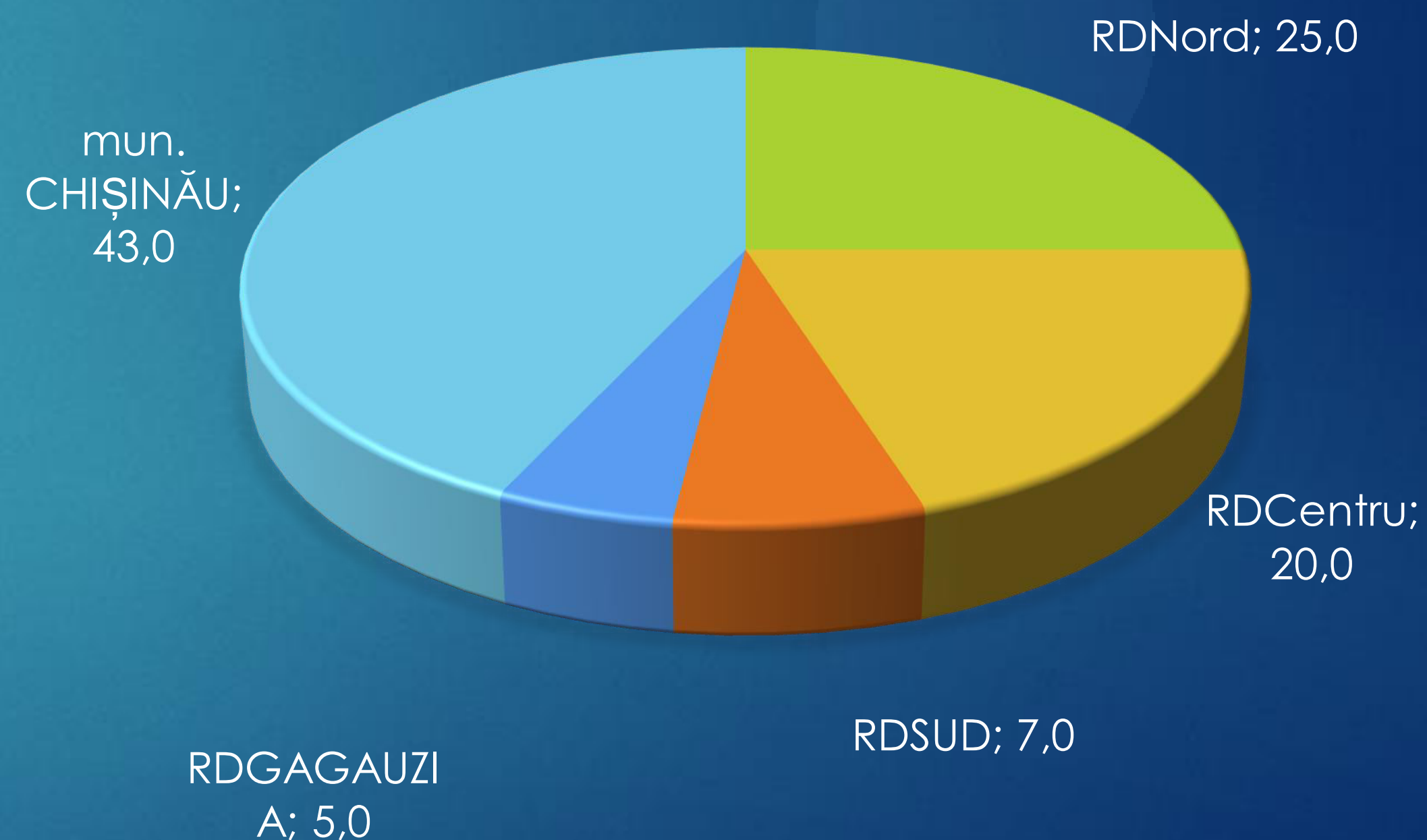
Numărul întreprinderilor industriale total
pe țară – **56714 unități**

Numărul salariaților din industrie total
pe țară – **121689 persoane**

PONDEREA REGIUNILOR
ÎN TOTAL ÎNTRINDERI INDUSTRIALE, %

PONDEREA REGIUNILOR
ÎN TOTAL SALARIAȚI DIN INDUSTRIE, %

Impedimente în dezvoltarea regiunilor

- ▶ Potențialul industrial subdezvoltat
- ▶ Cooperarea slabă între instituțiile publice și mediul de afaceri
- ▶ Numărul redus al întreprinderilor din industria prelucrătoare
- ▶ Capacitatea scăzută a mediului de afaceri de a efectua investiții pentru dezvoltare
- ▶ Accesul limitat la finanțe și rata înaltă a dobânzii la creditare
- ▶ Decalajul mare între cerere și oferta pe piața forței de muncă după nivelul de calificare a forței de muncă
- ▶ Lipsa unui sistem integrat de suport în afaceri la nivel regional

Platforme industriale și Infrastructura de afaceri destinată dezvoltării Regiunilor

- ▶ Zone Economice Libere
- ▶ Parcuri Industriale
- ▶ Platforme Industriale Multifuncționale
- ▶ Incubatoare de afaceri
- ▶ Centre de consultanță
- ▶ Clustere

Platforme industriale destinate dezvoltării Regiunilor

- **Zone Economice Libere**

(Legea nr. 440-XV/2001 cu privire la zonele economice libere)

7 ZEL care înregistrează **38** subzone

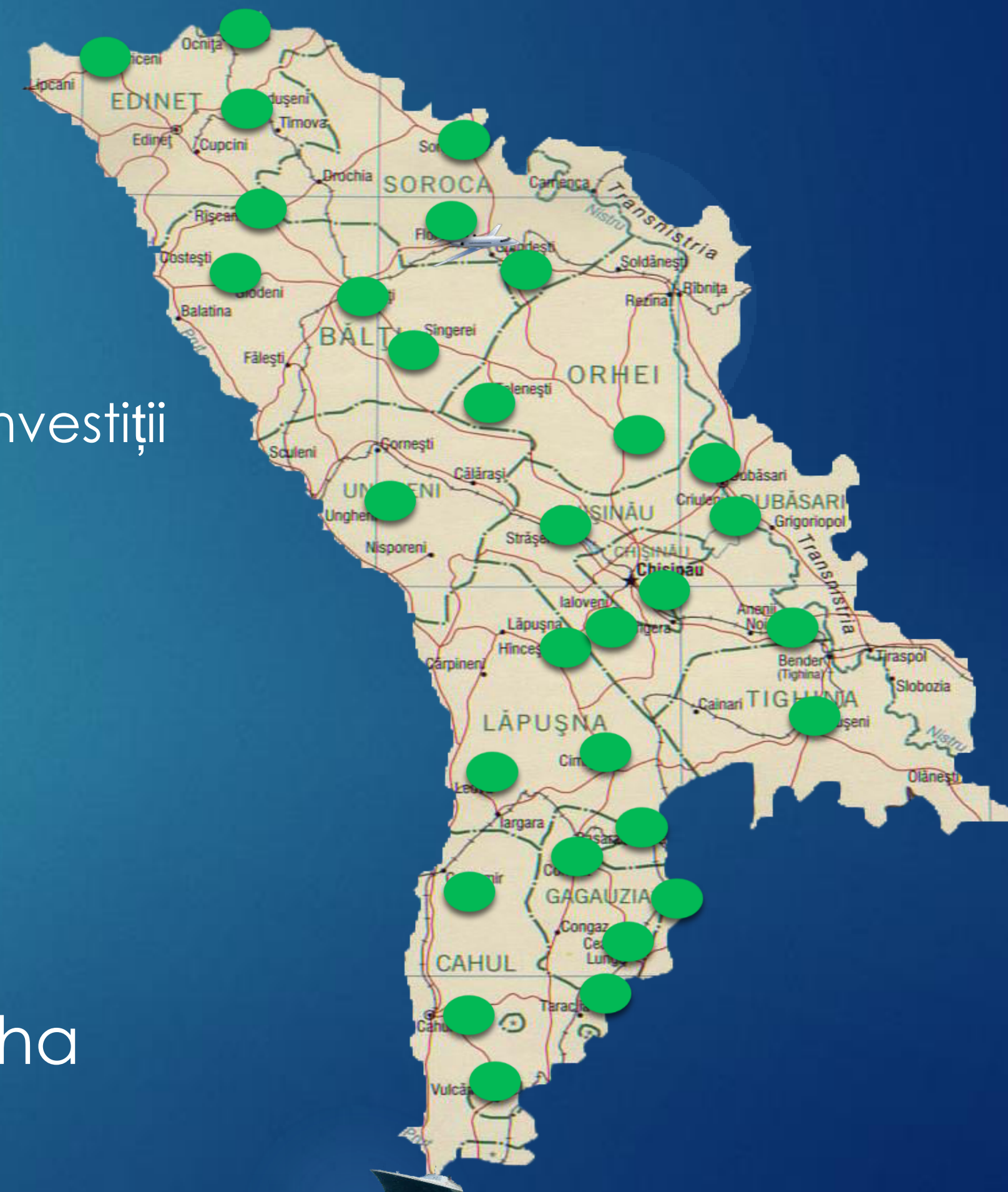
222 rezidenți

16270 angajați

458,9 mil. \$ investiții

Suprafața disponibilă din cadrul ZEL – circa **440** ha

Platforme industriale destinate dezvoltării Regiunilor

– Parcuri Industriale

(Legea nr. 182/2010 cu privire la parcurile industriale)

10 Parcuri Industriale

91 rezidenți

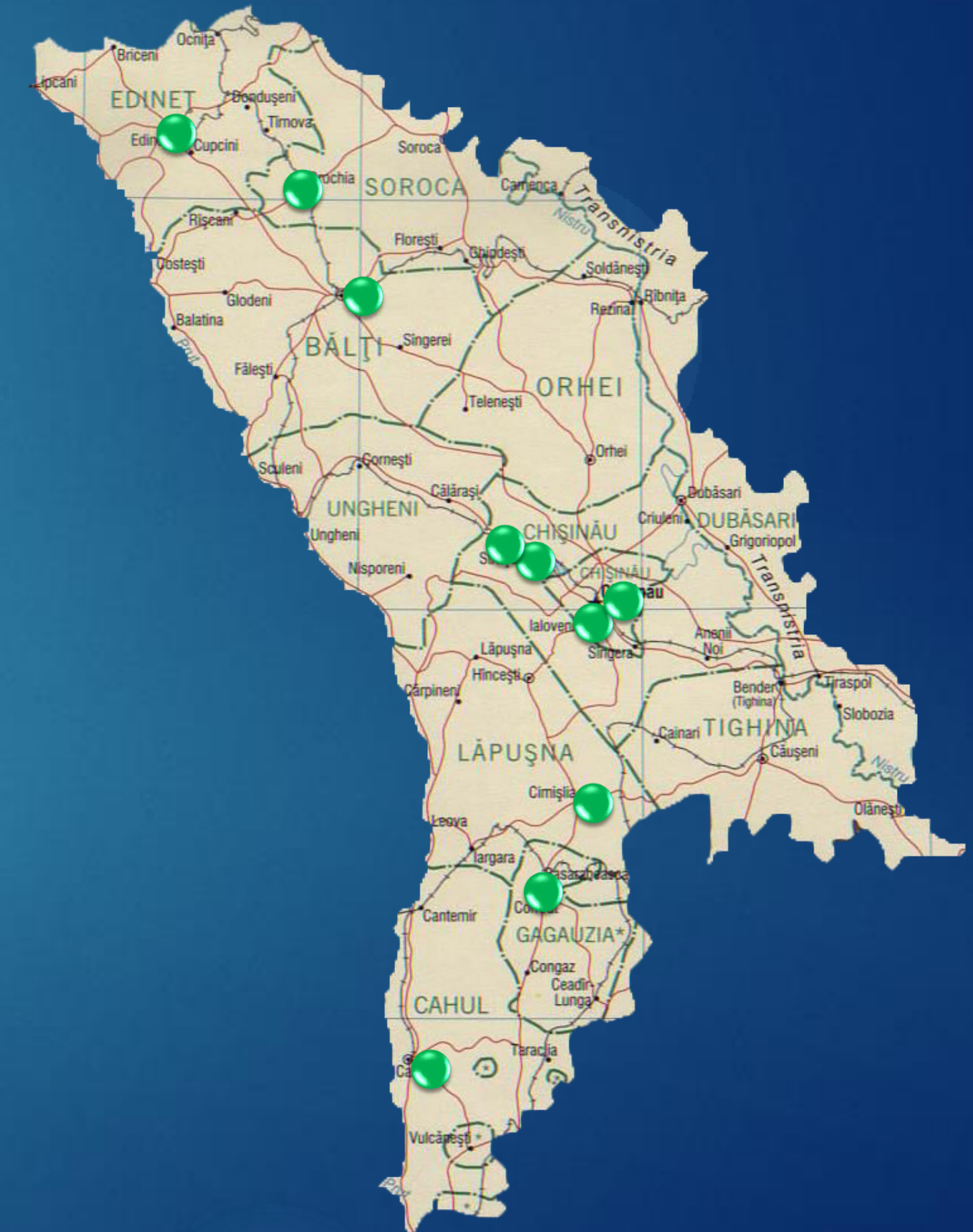
3760 angajați

154,9 mil. \$

Amplasarea PI pe o suprafață de **222 ha**

Contribuția Agenției de Dezvoltare Regională la dezvoltarea parcurilor industriale

Proiecte finanțate din **Fondul Național de Dezvoltare Regională – 83,0 mln lei**

PI Edineț - 9,6 mln lei (*dezvoltarea infrastructurii de acces și utilități publice*)

PI Răut – 34,4 mln lei (*reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și canalizare*)

PI Cahul – 20,0 mln lei (*dezvoltarea infrastructurii de afaceri*)

PI Comrat – 19,0 mln lei (*dezvoltarea infrastructurii de acces și utilități publice*)

Programul-Pilot de creare a Platformelor Industriale Multifuncționale

Definiție:

Aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 748 din 13.10.2020.

Teritoriu delimitat al statului (domeniul privat al statului), dotat cu infrastructura necesară, unde se desfășoară activități economice, preponderent din domeniul industriei, în vederea valorificării potențialului uman și material al regiunii date.

Obiectivele PIM:

- ☐ Dezvoltarea social-economică echilibrată și durabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova
- ☐ Dezvoltarea economică a regiunilor prin sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii, cu accent sporit pe inovare, transfer de tehnologii și dezvoltare durabilă
- ☐ Atragerea investițiilor și promovarea regiunilor în calitate de poli de dezvoltare

Etapele de creare a 18 PIM

Etapa I

Identificarea și selectarea terenurilor destinate creării PIM

Etapa II

Dezvoltarea conceptului și crearea infrastructurii PIM

Etapa III

Administrarea și dezvoltarea capacităților instituționale ale PIM

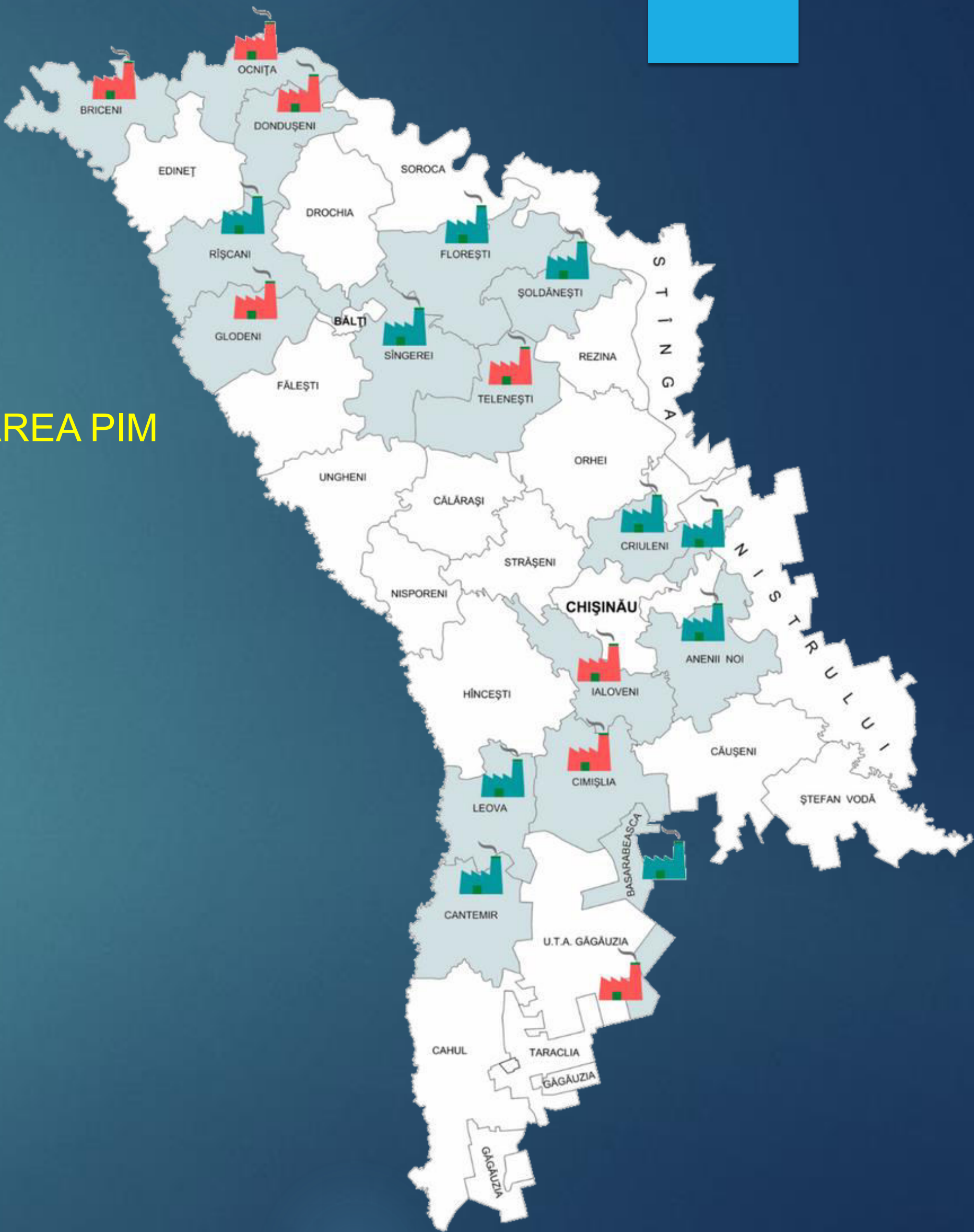
Programul-Pilot de creare a Platformelor Industriale Multifuncționale

CE ESTE O PLATFORMĂ INDUSTRIALĂ MULTIFUNCȚIONALĂ (PIM)?

Teritoriu delimitat al statului (domeniul privat al statului), dotat cu infrastructura necesară, unde se desfășoară activități economice, preponderent din domeniul industriei, în vederea valorificării potențialului uman și material al regiunii date.

REGIUNI CU CARE AU FOST ÎNCHEIATE ACORDURI MEMORANDUM PRIVIND CREAREA PIM

			
RAIOANE	SUPRAFAȚA	DESTINAȚIA TERENULUI	TIPUL TERENULUI
Glodeni	10,0	Construcție	Greenfield
Briceni	6,5	Construcție	Greenfield
Ceadir-Lunga	7.2	Construcție	Greenfield
Cimislia	10,0	Construcție	Greenfield
Ialoveni	6.54	Construcție	Brownfield
Ocnîța	9,56	Construcție	Greenfield
Dondușeni	7,50	Construcție	Greenfield
Telenești	10,00	Construcție	Greenfield

Infrastructura de afaceri destinată dezvoltării Regiunilor – **Clustere**

4 – clustere pilot

Clusterul - pilot "AUTOMOTIVE" Bălți - **12** membrii

Clusterul - pilot "SORINTEX Soroca" – **38** membrii

Clusterul - pilot "AGREFOOD Nisporeni" - **21** membrii

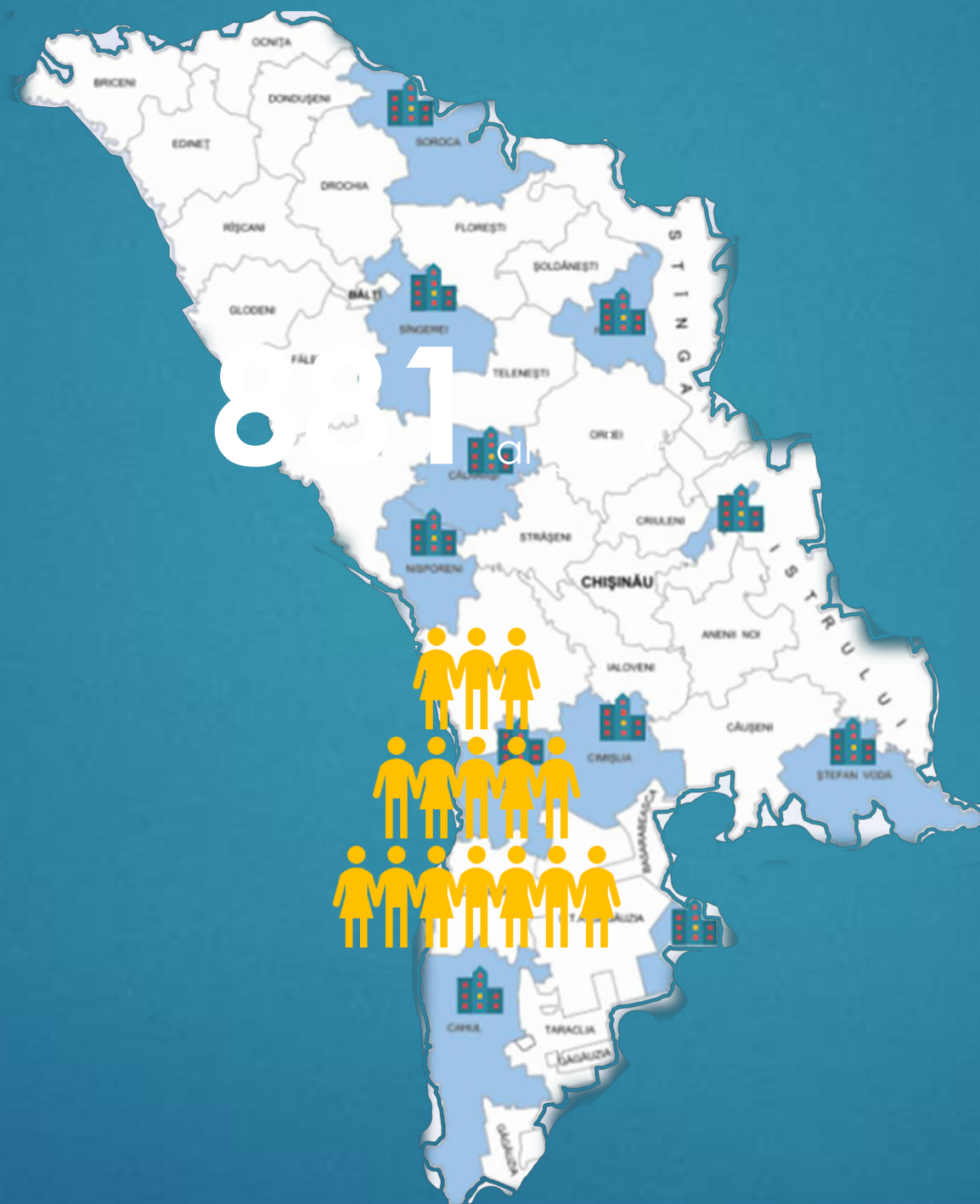
Clusterul - pilot "CREATIVE Cahul" – **12** membrii

Infrastructura de afaceri destinată dezvoltării Regiunilor – **Incubatoare de afaceri**

11 Incubatoare de afaceri

251 rezidenți

881 locuri de muncă

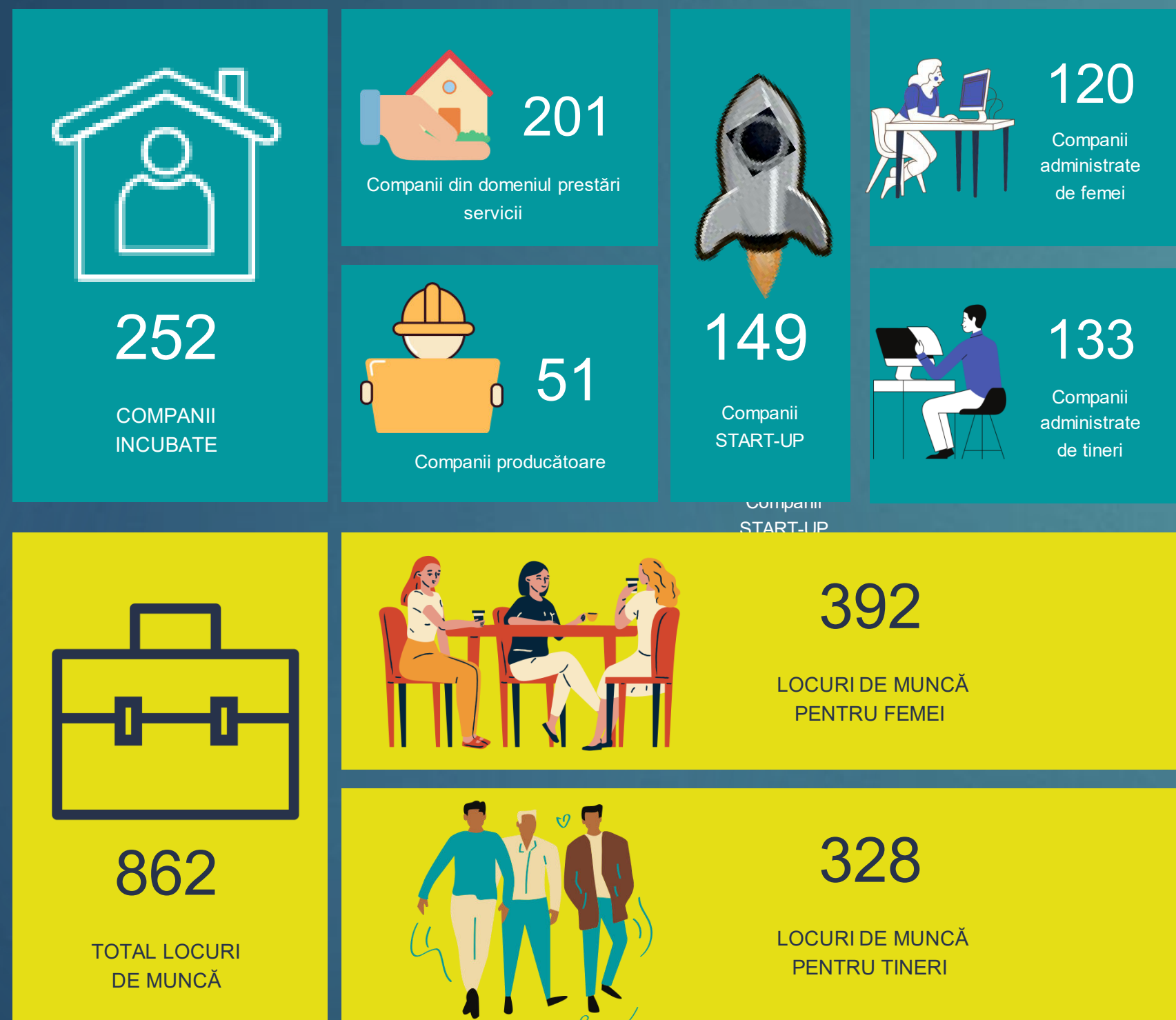

Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova-RIAM

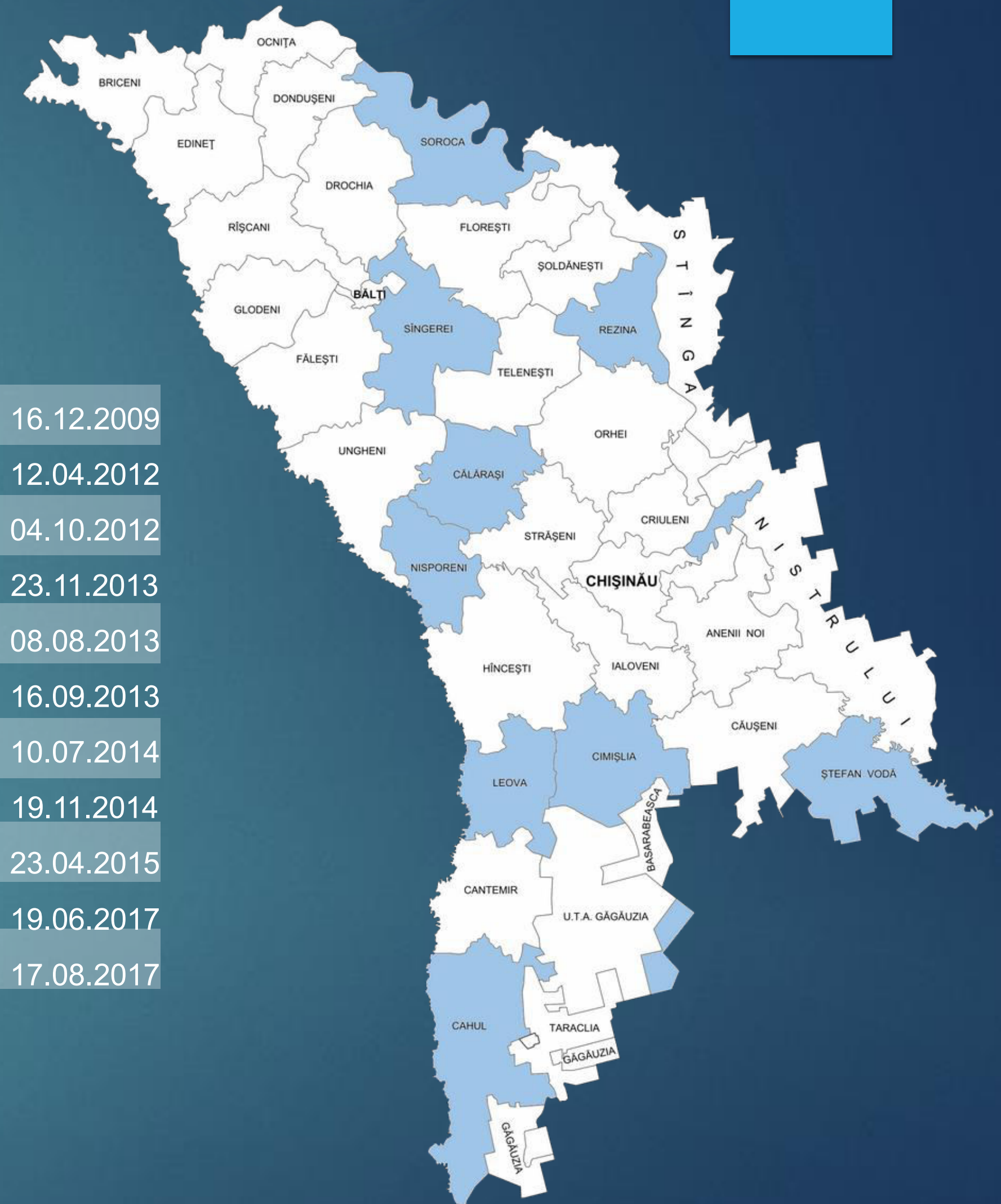
INDICATORI DE PERFORMANȚĂ

În cadrul celor 11 Incubatoare de Afaceri își desfășoară activitatea 252 companii dintre care 149 sunt start-up, 133 sunt gestionate de tineri și 120 de companii administrate de femei. Per total au fost create 862 locuri de muncă dintre care 392 pentru femei și 328 sunt destinate tinerilor.

EVOLUȚIA NUMĂRULUI INCUBATOARELOR DE AFACERI

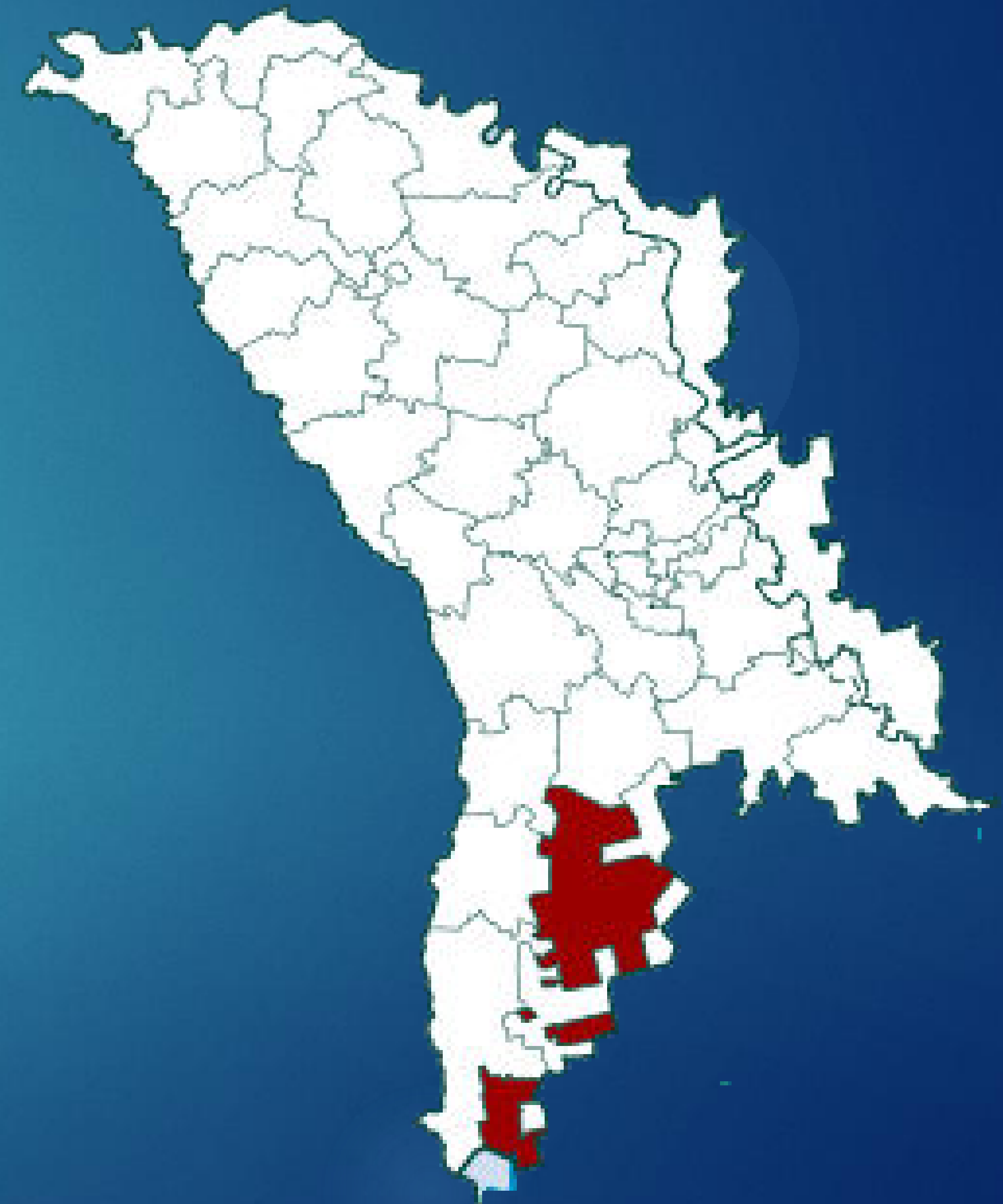
IA Soroca	16.12.2009
IA Ștefan-Vodă	12.04.2012
IA Leova	04.10.2012
IA Rezina	23.11.2013
IA Sîngerei	08.08.2013
IA Dubăsari	16.09.2013
IA Ceadâr-Lunga	10.07.2014
IA Nisporeni	19.11.2014
IA Cimișlia	23.04.2015
IA Călărași	19.06.2017
IA Cahul	17.08.2017

Infrastructura de afaceri per Regiunile de dezvoltare - **RD Găgăuzia**

- ▶ **1 ZEL cu 4 subzone** - ZAL PP Valkaneș cu 4 subzone
- ▶ **1 PI** - PI Comrat;
- ▶ **1 IA** - Ceadâr-Lunga;
- ▶ **preconizat 1 PIM** – Ceadâr-Lunga.

Rețeaua Centrelor de Consultanță în Afaceri (RCCA)

Scop:

Scopul RCCA constă în oferirea serviciului de consultanță specializată la nivel național prin intermediul Centrului de Consultanță și Asistență în Afaceri (CCAA), Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM), gestionate de către ODIMM și Autoritățile Publice Locale (APL).

Membri:

11 Manageri incubatoare (Cahul, Călărași Ceadâr-Lunga, Cimișlia, Dubăsari, Leova, Nisporeni, Rezina, Sîngerei, Soroca, Ștefan-Vodă)

5 Consultanți din incubatoare (Cahul, Călărași, Ceadâr-Lunga, Rezina, Sîngerei)

5 Consultanți din consilii raionale (Basarabeasca, Căușeni, Taraclia)

Activitățile de bază:

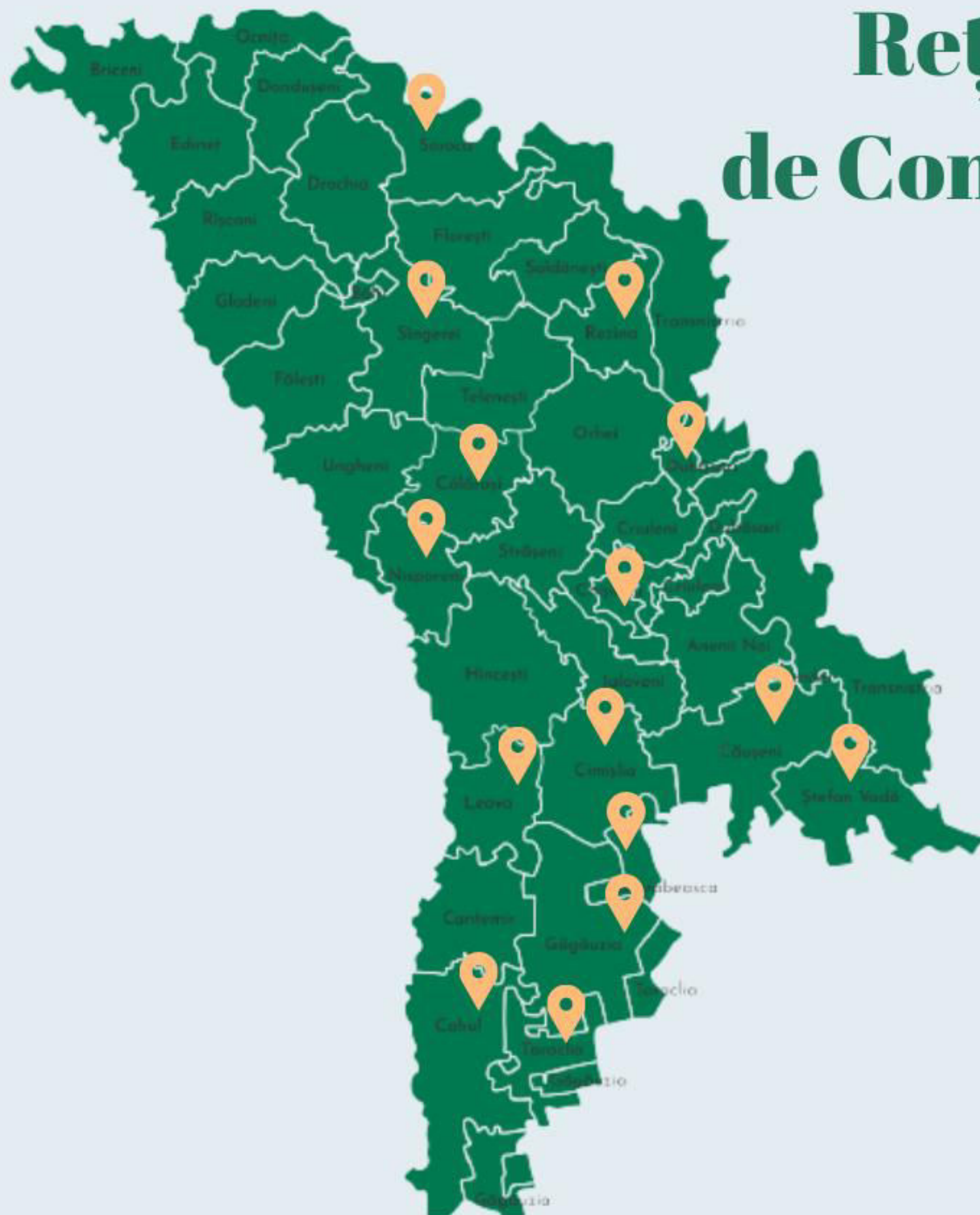
- ☐ Informarea cu privire la programele de suport în afaceri disponibile pentru IMM-uri
- ☐ Consultanță în domeniul inițierii și/sau dezvoltării unei afaceri
- ☐ Consultanță financiară și planificarea strategică a unei afaceri
- ☐ Asistență și ghidare pentru start-up-uri
- ☐ Asistență în aplicarea la programele de finanțare nerambursabilă pentru IMM-uri
- ☐ Asistență în soluționarea situațiilor de criză
- ☐ Consolidarea colaborării cu alte organizații ce oferă sprijin sectorului IMM
- ☐ Diseminarea în rândul antreprenorilor a materialelor informative privind oportunitățile de suport în afaceri

Rețeaua Centrelor de Consultanță în Afaceri (RCCA)

Rețeaua Centrelor de Consultanță în Afaceri

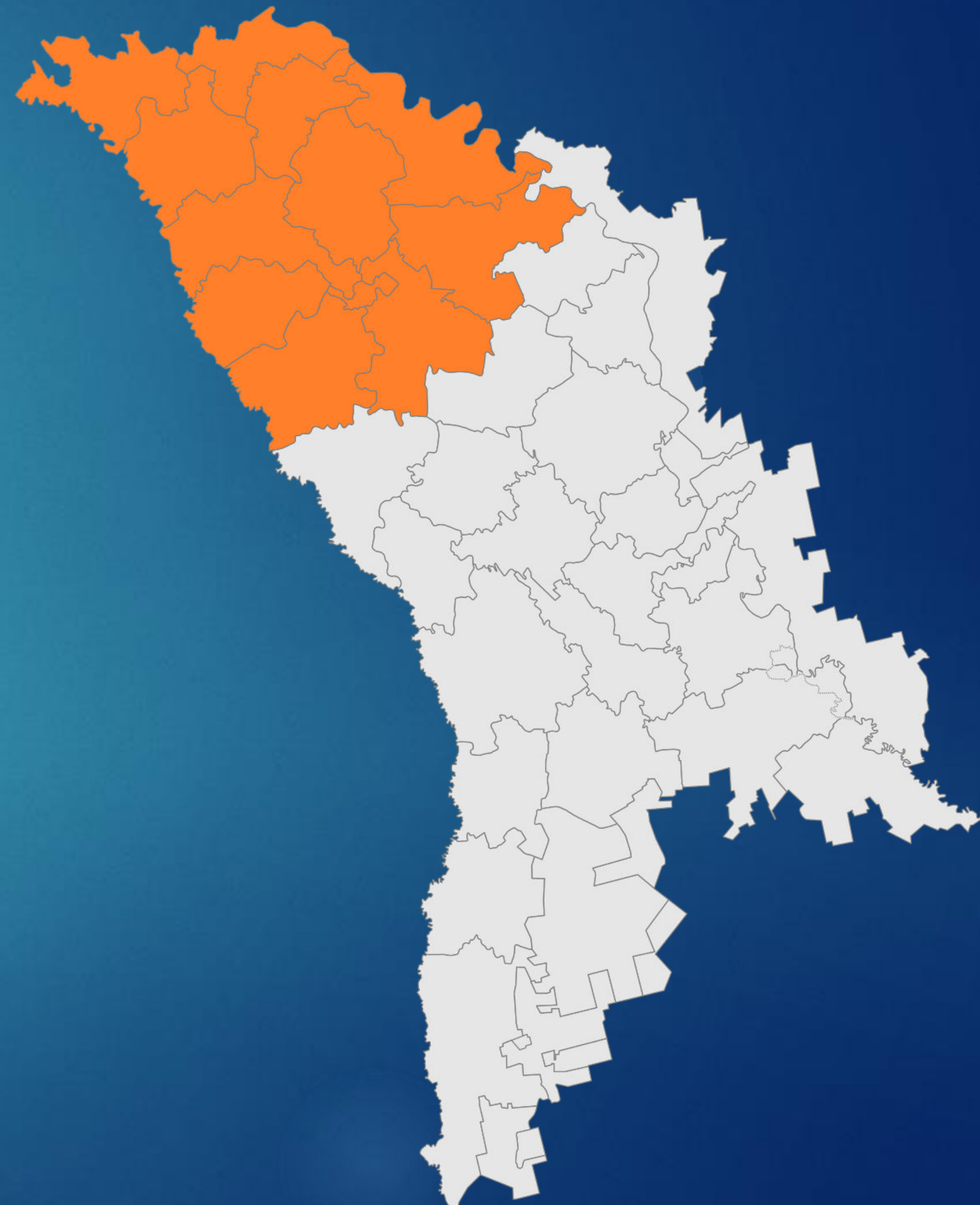

- ✓ **RCCA Chișinău** – 022225799, 068808523, 068301348
- ✓ **RCCA Soroca** – Liliana Babără, 069952221
- ✓ **RCCA Rezina** – Mihai Fricățel, 069220689; Timofei Dontu, 07937246
- ✓ **RCCA Sîngerei** - Ludmila Prociuc, 069360109; Ala Sargu, 060043300
- ✓ **RCCA Călărași** – Diana Jumbei, 068030265
- ✓ **RCCA Nisporeni** - Vitalie Lazar, 069566610
- ✓ **RCCA Dubăsari** - Galina Sandu, 067237380
- ✓ **RCCA Cimișlia** - Viorel Bostan, 068763115; Alexandru Stamatov, 069111077
- ✓ **RCCA Leova** - Vitalie Gargaun, 068683413
- ✓ **RCCA Căușeni** - Maria Cojocaru, 079762730; Natalia Nașcu, 069400224
- ✓ **RCCA Ștefan-Vodă** - Adelina Barbăneagră, 069862281
- ✓ **RCCA Basarabeasca** – Alexandru Suman, 078789295
- ✓ **RCCA Ceadr-Lunga** - Galina Topal, 076724435
- ✓ **RCCA Taraclia** - Irina Nikiforova, 068337455; Julia Atanasova, 078234021
- ✓ **RCCA Cahul** - Artur Nebunu, 079469219; Victoria Bordea, 078960134

Infrastructura de afaceri per Regiunile de dezvoltare - **RDNord**

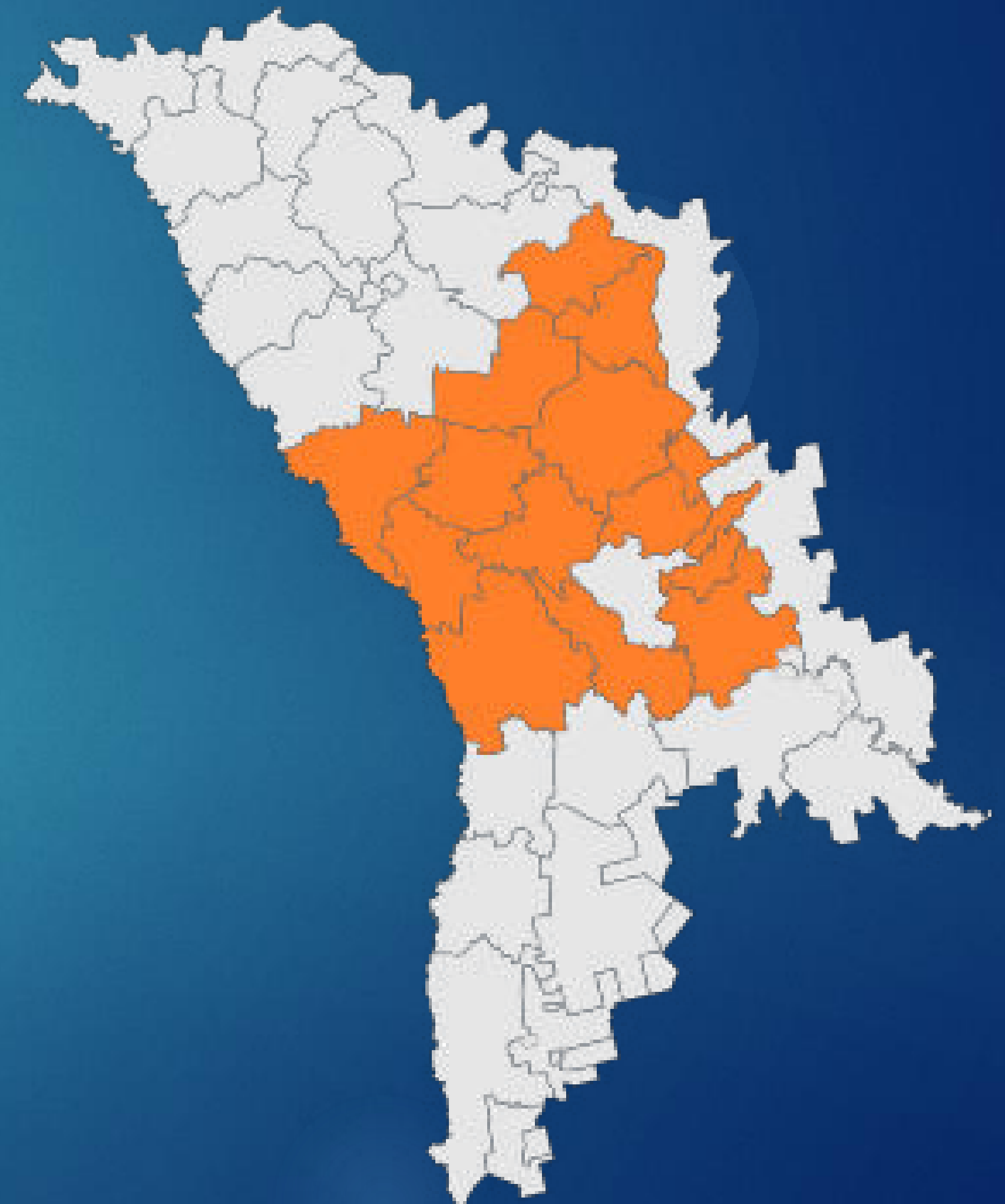
- ▶ **2 ZEL și 8 subzone** – ZEL Bălți cu 4 subzone; ZEL Otaci-Business cu 2 subzone; 2 subzone ZEL Ungheni-Business;
- ▶ **3 PI** - PI Răut; PI Edineț; PI Bioenergagro,
- ▶ **2 IA** – Soroca, Sîngerei
- ▶ **2 clustere** – Automotive, Bălți; Sorintex, Soroca
- ▶ **preconizat 7 PIM** – Briceni; Ocnița; Dondușeni; Rîșcani; Glodeni; Florești; Sîngerei.

Infrastructura de afaceri per Regiunile de dezvoltare - **RDCentru**

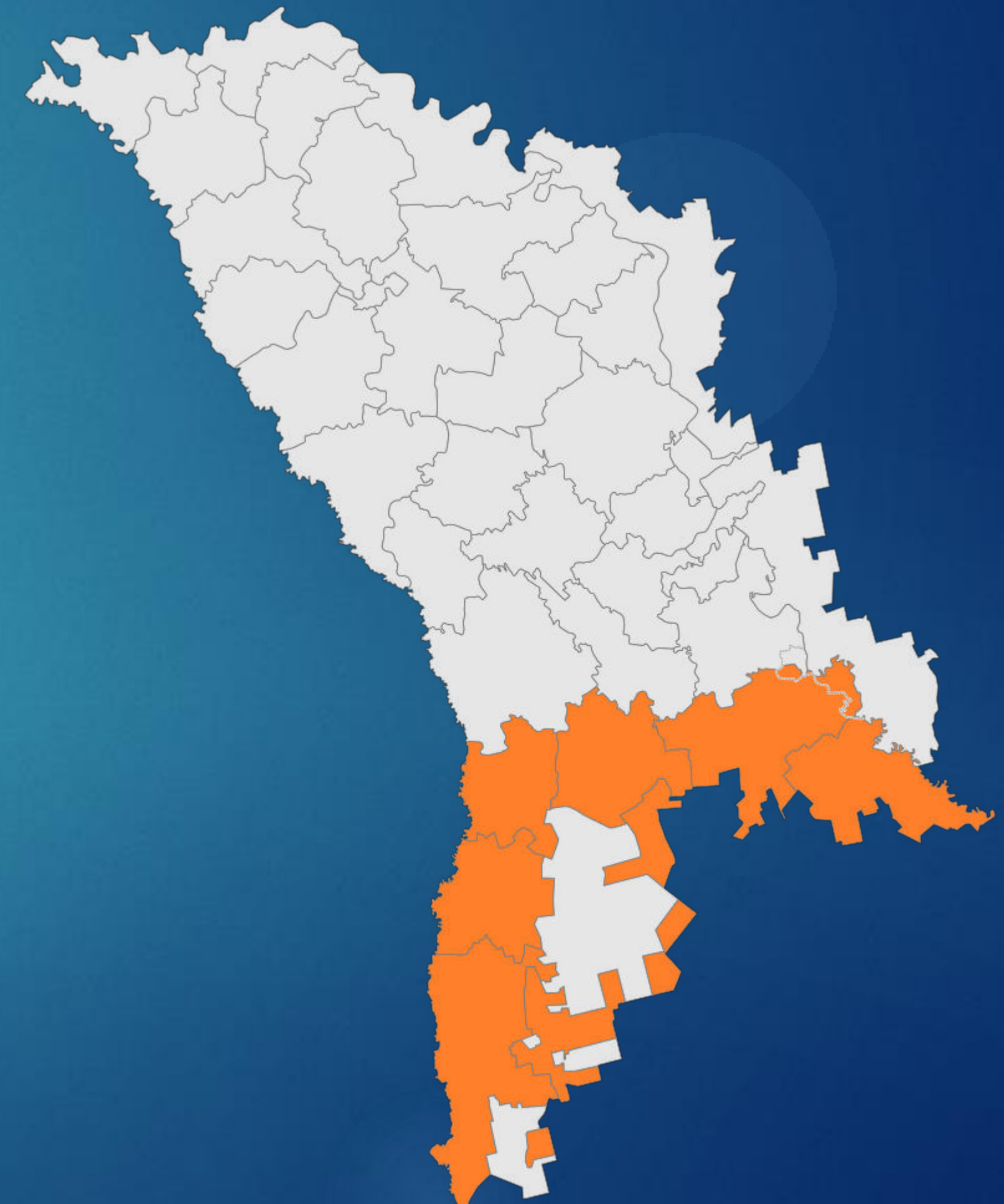
- ▶ **1 ZEL și 18 subzone** – ZEL Ungheni-Business cu 10 subzone; 8 subzone ZEL Bălți;
- ▶ **2 PI** - PI CAAN; PI Triveneta Cavi Development;
- ▶ **4 IA** – Rezina; Dubăsari; Nisporeni; Călărași;
- ▶ **1 cluster** – Agrefood, Nisporeni;
- ▶ **preconizat 6 PIM** – Șoldănești; Telenești; Dubăsari; Criuleni; Anenii-Noi; Ialoveni.

Infrastructura de afaceri per Regiunile de dezvoltare - **RDSud**

- ▶ **2 ZELuri** - ZAL Tvardița și ZAL PP Taraclia;
- ▶ **2 PI** - PI Cimișlia; PI Cahul;
- ▶ **4 IA** - Stefan-Vodă; Leova; Cimișlia; Cahul;
- ▶ **1 cluster** – Creativ, Cahul;
- ▶ **preconizat 4 PIM** – Cimișlia; Leova; Cantemir; Basarabeasca.

Programele implementate de ODIMM

Programe ODIMM

**Programul de Atragere a Remitențelor
în Economie (PARE 1+1)**

 Tel: 0697 88 88 83; 079 06 60 36

**Programul de susținere a afacerilor cu potențial
înalt de Creștere și Internaționalizare**

 Tel: 022 22 55 45

Programul «Femei în Afaceri»

 Tel: 022 22 43 30

**Instrumentul de susținere privind
Digitalizarea IMM**

 Tel: 022 22 10 55; 060 73 02 02

**Programul «Start pentru Tineri - o afacere
durabilă la tine acasă»**

 Tel: 022 21 15 73

**Rețeaua Incubatoarelor
de Afaceri (RIAM)**

 Tel: 022 22 50 79

**FGC: Fondul de Garantare
a Creditelor**

 Tel: 022 21 15 52

**Rețeaua Centrelor de
Consultanță în Afaceri (RCCA)**

 Tel: 022 22 45 20

**Programul de Ecologizare a Întreprinderilor
Mici și Mijlocii**

 Tel: 022 22 55 45

**Programul de Instruire Continuă - Gestiunea
Eficientă a Afacerii**

 Tel: 022 22 45 20

Programul Serviciul Experți Seniori (SES)

 Tel: 022 22 57 99

**Programul de subvenționare a târgurilor
și expozițiilor**

 Tel: 022 21 15 73

Programe de suport întru dezvoltarea infrastructurii de afaceri – **lansate în anul 2020**

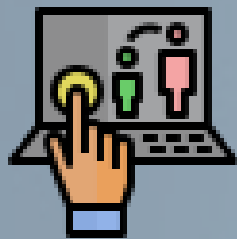
- ▶ Programul de Ecologizare a IMM - **10 mil. lei**
- ▶ Programul de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora - **15 mil. lei**
- ▶ Programul-pilot de creare a Platformelor Industriale Multifuncționale - **50 mil. lei**
- ▶ Instrumentul privind digitalizarea întreprinderilor Mici și Mijlocii - **10 mil. lei**
- ▶ Programul de dezvoltare a furnizorilor locali - **15 mil. lei**

Programe de suport întru dezvoltarea infrastructurii de afaceri. Prioritățile pentru anul 2021

Program de finanțare și mentorat pentru **întreprinderi sociale**

Program de **Re-tehnologizarea a IMM**

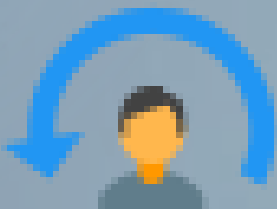
Lansarea platformei de învățământ la **distanță** “**Academia Virtuală pentru Antreprenori**”

Program de susținere a **Digitalizării IMM**

Program de susținere a **turismului** din mediul rural

Program “A doua șansă pentru companiile în **dificultate**”

Program de facilitare a grupării IMM în **clustere**

Mulțumesc pentru atenție!